

مشایع ایران زمین

از آغاز تا مشروطیت

پژوهش و نگارش

اسماعیل حسن‌مندیان

نشر یاکتر

پاییز ۱۳۸۳

هنرمندیا، اسماعیل، ۱۳۳۶ -

مشاهیر ایران زمین / پژوهش و نگارش اسماعیل هنرمندیا. -- قزوین: سایه گستر، ۱۳۸۳.

ج ۲

ISBN: 964-8285-98-0 (دوره)

ISBN: 964-8285-86-1 (ج ۱)

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه.

مندرجات: ج. ۱. از آغاز تا مشروطیت. --

۱. ایران -- سرگذشتنامه کتابشناسی. ۲. شاعران ایرانی -- سرگذشتنامه. ۳. شعر فارسی --

مجموعهها. الف. عنوان.

م ۹ هـ / ۱۸۸۳ CT

کتابنامه ملی ایران

۹۲۰ / ۰۵۵

۸۳-۲۵۶۴۷ م

نام کتاب: مشاهیر ایران زمین

جلد (۱) از آغاز تا مشروطیت

پژوهش و نگارش: اسماعیل هنرمندیا

نوبت چاپ: اول - ۱۳۸۴

حروفچینی و صفحه آرایی: اکرم شالی

لیتوگرافی: سعیدی - قم

چاپ و صحافی: زیتون - قم

شابک دوره: ۹۸-۰-۸۲۸۵-۹۶۴

شابک (ج ۱): ۸۶-۱-۸۲۸۵-۹۶۴

شمارگان: ۲۲۰۰

قیمت: ۳۵۰۰ تومان

انتشارات سایه گستر - قزوین - خ بوعلی - روبروی اورژانس بوعلی - پلاک ۳۱۰ - طبقه اول

تلفن: ۰۲۸۱-۲۲۳۵۳۰۵ - تلفکس: ۲۲۳۸۰۳۳

E- mail: sayegostar _ pub @ yahoo. Com

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار.....
۵	مولانا جلال الدین محمد بلخی.....
۱۳	سنایی.....
۱۹	خواجه عبدالله انصاری.....
۲۵	فردوسی.....
۳۱	شیخ فریدالدین محمد عطار نیشابوری.....
۳۷	خیام.....
۴۳	جابر بن حیان.....
۴۹	هاتف اصفهانی.....
۵۳	حافظ.....
۵۷	ناصر خسرو.....
۶۳	سعدی.....
۶۹	رودکی.....
۷۵	جامی.....
۸۱	نظامی.....
۸۷	فارابی.....
۹۳	سلمان ساوجی.....
۹۷	حلاج.....
۱۰۳	اوحدی مراغه.....
۱۰۷	خاقانی شروانی.....
۱۱۱	ملاصدرا.....
۱۱۷	زکریای رازی.....

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۲۱	شیخ شهاب الدین سهروردی
۱۲۷	انوری
۱۳۱	ابوریحان بیرونی
۱۴۵	ابوعلی سینا
۱۵۵	نجم الدین رازی
۱۶۱	شیخ محمود شبستری
۱۶۵	امام محمد غزالی
۱۷۱	خواجه نصیرالدین توسی
۱۷۷	خواجوی کرمانی
۱۸۳	بیدل دهلوی
۱۸۹	امام احمد غزالی
۱۹۷	صائب تبریزی
۲۰۱	باباطاهر
۲۰۷	شیخ صدوق
۲۱۳	فرخی سیستانی
۲۱۷	وحشی بافقی
۲۲۱	عین القضات همدانی
۲۲۷	فیض کاشانی
۲۳۳	ابوالحسن خرقانی
۲۳۷	قاسم انوار
۲۴۱	منوچهری دامغانی
۲۴۷	میرسید علی همدانی
۲۵۳	مسعود سعد
۲۵۹	رابعه غَدَویه
۲۶۵	ابوسعید ابوالخیر
۲۷۱	امام فخرالدین رازی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
بایزید بسطامی	۲۸۱
حزین لاهیجی	۲۸۹
حکیم کسایی مروزی	۲۹۷
عرفی شیرازی	۳۰۳
فخرالدین عراقی	۳۰۹
شیخ بهایی	۳۱۵
حمداله مستوفی	۳۲۱
شاهنعمت اله ولی	۳۲۵
عبدالواسع جلی	۳۲۹
وصاف بیدگلی	۳۳۳
حکیم هیدجی	۳۳۷
قطران تبریزی	۳۴۱
نظیری نیشابوری	۳۴۵
ابوالفضل رشیدالدین میدی	۳۴۹
مُمام تبریزی	۳۵۳
عید زاکانی	۳۵۷
حکیم صفای اصفهانی	۳۶۱
محمد شیرین مغربی	۳۶۵
فرصت شیرازی	۳۶۹
ابن یمین فریومدی	۳۷۳
دقیقی توسی	۳۷۷
مخلص کاشانی	۳۸۱
بلعمی	۳۸۵
طبری	۳۸۷
سحاب اصفهانی	۳۹۱
امید نهاوندی	۳۹۵

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳۹۹	آذر یگدلی
۴۰۳	نشاط اصفهانی
۴۰۷	عوفی
۴۱۱	اهلی شیرازی
۴۱۵	قطب‌الدین شیرازی
۴۱۹	ظهیرالدین فاریابی
۴۲۳	امیر کبیر
۴۲۷	بابا افضل کاشانی
۴۳۱	فروغی بسطامی
۴۳۵	عاشق اصفهانی
۴۳۹	سروش اصفهانی
۴۴۵	یغمای جندقی
۴۴۹	رشیدالدین وطواط
۴۵۳	محتشم کاشانی
۴۵۷	امیر خسرو دهلوی
۴۶۱	کمال‌الدین بهزاد
۴۶۵	بیهقی
۴۶۹	وصال شیرازی
۴۷۵	واعظ کاشفی
۴۷۹	منابع

پیشکش

به نام خداوند جهان، آفریننده‌ی روان، بگفتار آورنده‌ی زبان و درود بی پایان بر اشرف مخلوقات و سرور کائنات، برگزیده‌ی حیّ منان، محمد مصطفی (ص) خاتم پیامبران و بر آل اطهر که با چراغ دین و کتاب مبین به هدایت بشر شتافتند. اما بعد، این حقیر از سال‌ها قبل به دنبال فرصت و موقعیتی مناسب بودم تا با یاری و مساعدت و عنایات بی پایان حضرت احدیت که همیشه و در همه موارد مساعد و مدد کارم بوده و هست، بتوانم مجموعه‌ای از زندگانی مشاهیر ایران را تهیه و تدوین نمایم و دینی را که به اشخاص نامدار دارم ادا نمایم. تا این که چندی پیش این امر به همت مدیر محترم انتشارات سایه گستر جناب آقای مافی که انسانی فاضل و همواره در خدمات فرهنگی کوشا بوده و هستند عملی گردید و به خواست خداوند متعال کتابی که از نظر خوانندگان محترم می‌گذرد با همه‌ی کاستی آن فراهم آمد.

یکی از علایم حیات ملت ها، توجه آن ها به مفاخر گذشته خویش است. امروزه کمتر ملتی را می توان یافت که از گذشته ی خود صرف نظر کند و در تجلیل و تکریم علما، دانشمندان و هنرمندان قصور نماید.

ملت ایران که از لحاظ تاریخ، روزگار کهنی را گذرانده است و تمدن شگرفی را به وجود آورده است، در طی قرون متمادی و سال های، دراز دانشمندان و فضیای کم نظیری را تحویل جامعه ی بشری داده است که هر کدام از آنان به پیشرفت تمدن خدمات گران بها و بی مانندی نموده اند.

اگر این عالمان، فیلسوفان و دانشمندان ایرانی نبودند و با استقامت و پایداری خویش مشعل فروزان علم و هنر را به دست نمی گرفتند، معلوم نبود که سرنوشت تمدن و فرهنگ بشر در ظلمت قرون وسطی به کجا می انجامید و اگر آثار گران بها و کم نظیر آنان بوجود نمی آمد، باز معلوم نبود که کاروان تمدن که به همت آن ها گام های بزرگی به جانب کمال و ترقی برداشته است در محیط خفقان آور قرون وسطی به کدام جانب متوجه می شد. برآستی این بزرگان و مشاهیر، بزرگترین حق را بر گردن تمدن جهان داشته و دارند، چه اهریمن جهل در آن قرون با لشکر شگرف تاریکی و ظلمت آمده بود تا بر یزدان علم و معرفت چیره شود و جهان روشنی بخش علم و هنر را در اقیانوس جهل و خرافه غوطه ور سازد. تنها این خورشیدهای جهان تاب آسمان معرفت بودند که بزرگترین ضربت را به آن عفريت دل سیاه وارد کردند و او را با ناکامی و حرمان در بیابان فنا رها کردند و تمدن جهان را قرن ها در حدی نگهداشتند تا جامعه ی بشریت به خود آمد و دست اهریمن جهل را برای همیشه از دامن بشر کوتاه کرد.

ما نیز به ادبیات و به شاعران خود افتخار می کنیم، چرا که درخشان ترین چهره های تاریخ از آن شاعران و آفریننده گان آثار ادبی است. اگر ما زنده ایم بدین دلیل است که زبان و ادبیات ما زنده است. اگر در جزر و مد حوادث هولناک تاریخ از میان نرفته ایم بدان خاطر است که فرهنگی نیرومند و بر آمده از هزاران دل سوخته و ذهن تافته و فکر درخشان داشته ایم.

بنابراین بیان احوال و افکار و آثار این عالمان، فیلسوفان و دانشمندان در حد توان وامکان باید شناسانده شود، تا در هدایت و تکامل جوانان و نوجوانان و نسل نو مورد استفاده قرار گیرد، زیرا علما، دانشمندان و فیلسوفان همه در صف اولیای الهی می باشند و همگی راهگشای ما بوده اند. در پایان امید است این مجموعه مورد قبول اصحاب علم و دانش واقع گردد و شوق و علاقه جوانان را به شعر و ادب بیفزاید.

اسماعیل هنرمند نیا - آذرماه ۸۳